

JEG BLEV JO IKKE BØRSMÆGLER ...

Unge med
hjerneskade

Christian er 26 år og har en erhvervet hjerneskade, så han har måttet starte forfra med selv de små hverdagsting, som andre tager for givet. Engang drømte Christian om en karriere med et job som international børsmægler. Nu drømmer Christian om at få en kæreste, en lejlighed og et job og om at gennemføre Copenhagen Marathon til foråret. Christians liv har taget en anden retning, end den han havde planlagt, men håbet for fremtiden spirer langsomt frem dag for dag.

Tekst: Klaus Rothstein

Fotos: Anders Vejstrup

Når man møder Christian, kan man ikke umiddelbart se eller høre, at han har fået en hjerneskade. Christian fremtræder som en høflig ung mand, og han har rigtig mange gode ressourcer, kompetencer og færdigheder. Christians handicaps er usynlige, hvilket ikke altid gør det let for andre at forstå, hvilke udfordringer Christian har.

Hvis man spørger Christian, hvordan hans hjerneskade opstod, bliver han svar skyldig:

- Det er ikke til at sige. Skaden kom i faser, men ingen ved helt hvorfor. Scanninger viser, at der er sket forandringer i hjernen, men hvad kom først: hønen eller ægget? Lægernes hypotese er, at jeg har drukket for meget alkohol, men jeg ved det ikke med sikkerhed.

Christian fik sandsynligvis sin hjerneskade i 2010. Den medførte en betydelig reduktion af hans kognitive evner. Han fik store problemer med koncentrationen, hans tanker sprang af sted uden sammenhæng, og hans evne til at bearbejde synsindtryk i hjernen blev hårdt ramt:

- Jeg ser kun i én fase. Andre ser flere ting samtidig, men jeg kan kun se det, der er tættest på. Jeg har svært ved at koordinere ting, jeg kan ikke altid orientere mig, og jeg kan ikke finde mine ting, siger han.

Christian var pludselig ude af stand til at løse helt almindelige opgaver. Derfor bor han i dag på det højt specialiserede neurorehabiliteringsbottilbud Selma Marie, hvor forskellige faggrupper arbejder sammen om rehabilitering af unge mennesker med erhvervet hjerneskade. Christian lærer her en masse af de små rutiner, som får en normal hverdag til at hænge sammen:

Christian skriver indkøbsliste sammen med ergoterapeut Hanne Lauridsen

- Før kunne jeg ikke engang finde ud af at lægge et dynebetæk på. Men nu har jeg fået genopfrisket mange ting gennem øvelse, øvelse og øvelse. Jeg har fået lært mange af de ting, som er relevante for mig. For andre er det piece of cake, men for folk med en hjerneskade er det svært. Fire dage om ugen tager Christian bus og tog fra Selma Marie i Ølstykke til Hans Knudsen Institut, hvor han går på STU (Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse).

- Jeg står tidligt op og tager en lang tur ind til skolen på Nørrebro. Det tager en time med bus og tog. Ikke for at lyde hoven, men man er lidt brugt, når man kommer hjem efter sådan en lang dag.

MIT SELVVÆRD VAR EN BY I RUSLAND

Christian tænker på tiden før hjerneskaden som "tip top". Han var færdig med skolen og havde det sådan set fint på handelsskolen, selvom det er synd at sige, at han passede sine lektier. Han siger selv, at han ikke var konstruktiv, men kørte mest på charmen. Og at han mentalt set gemte sig bag en facade. Så begyndte han at få det dårligt, og lægerne gav ham antidepressiv medicin. I lang tid lå Christian hjemme på sofaen hos sin mor og ventede på, at det blev weekend, så han kunne feste igennem med vennerne. Han forsøgte sig med studenterkursus, og Jobcentret sendte ham både i praktik og mentorforløb, men det fungerede ikke. Det viste sig, at diagnosen var forkert. Christian havde ikke en depression, men en hjerneskade.

I dag er Christian meget glad for at bo på Selma Marie, men han synes også, at det er "lidt tragisk", at han skal genlære nogle almindelige hverdagsrutiner, mens hans jævnaldrende er i fuld gang med deres karrierer:

- Mit selvværd var en by i Rusland. Mine gamle venner er jurister og ved at få børn og alt muligt, og jeg sidder i saksen og har ikke noget som helst ... det er virkelig frustrerende. Hvad skal man med sin tilværelse, når man ikke rigtig duer til noget? spørger han - og svarer selv, ikke uden humor og selvironi: - Jeg blev jo ikke børsmægler, men mit nye kald er at arbejde i en tøjbutik. Man bliver jo ikke student af at gå på Hans Knudsen Institut, siger han.

BEDRE TIL AT STÅ PÅ EGNE BEN

Heldigvis bevæger Christians selvværd sig i den rigtige retning. På Selma Marie får han støtte af det, han selv kalder "et kyndigt personale, der altid har tid til at hjælpe og støtte", og dag for dag lærer han mere og mere om, hvordan man kommer igennem en almindelig hverdag:

Christian løbetræner sammen med fysioterapeut Mathias Royster Olsen.

- Jeg er blevet bedre til at stå på egne ben her i min lejlighed på Selma Marie. Det er godt og konstruktivt. Jeg skal lære at løse mange almindelige opgaver, som normale, ja ikke normale, men andre mennesker kan, uden at bruge mange ressourcer på det. Men når man har en hjerneskade, kan det være et skridt frem og fem tilbage, siger Christian, som finder motivation i en fremtidsdrøm: - Jeg drømmer om at få en kæreste, et job og at bo i en lejlighed på Østerbro i København, siger han.

DRØMMER OM AT LØBE MARATON

Christian har efter hjerneskaden mistet kontakten til sine gamle venner, og han har haft svært ved at etablere social kontakt med andre mennesker. Men med tiden er han faldet bedre og bedre til på Selma Marie. Til at begynde med tog han hjem til sin mor hver weekend, men efter en fælles rejse til Spanien blev han gode venner med flere af de andre beboere. I dag tager Christian tit initiativ til en tur i fitnesscenteret eller gåture med de andre beboere.

- Selvom de andre beboere måske ikke allesammen er nogen, man ville mingle med før, har vi én ting til fælles, nemlig hjerneskaden. Her på Selma Marie er vi i samme bås. Her skal man ikke have facade på. Man kan hvile mere i sig selv. Jeg er rimeligt god til mennesker, hvis jeg skal sige det selv, og jeg vil gerne tage hånd om andre og vise empati.

SELMA MARIE

Neurorehabilitering Selma Marie er et højt specialiseret botilbud for unge mennesker med erhvervet hjerneskade. Målet er at understøtte, at den unge kan vende tilbage til et så selvstændigt hverdagsliv som muligt. En vigtig del af indsatsen er, at den enkelte beboer er en del af et læringsmiljø og af et bofællesskab med andre unge mennesker med erhvervede hjerneskader, da dette blandt andet giver mulighed for at spejle sig i hinanden og danne nye relationer. Rehabiliteringen foregår i alle hverdagens aktiviteter, og der er fokus på den unges egne ønsker for et fremtidigt liv. Det daglige arbejde organiseres som et helhedsorienteret forløb koordineret med indsatser på sundheds- og beskæftigelsesområdet. Nøgleordene er neuropædagogik, neuropsykologi og tværfaglighed. Forskellige faggrupper - neuropsykolog, audiologopæd, ergoterapeuter, neuropædagoger, fysioterapeuter og socialrådgivere - samarbejder i teams omkring den enkelte beboer.

www.mariejhem.dk/selma

På trods af Christians nedsatte synsbearbejdning er han blevet en god løber, og han siger selv, at han bliver "høj på endorfiner" af at arbejde fysisk ved at svømme, gå til fitness eller løbe lange ture. Drømmen er at løbe Copenhagen Marathon:

- Jeg har allerede løbet 30 kilometer flere gange, og de sidste 12 kilometer tager jeg bare på gefühl. Jeg har deltaget i flere løb sammen med medarbejdere fra Selma Marie, blandt andet DHL Stafetten og Eremitageløbet, og det betyder meget for mit selvværd.

Christian træner rengøring sammen med ergoterapeut Hanne Lauridsen

Christian står uden for sin lejlighed på Selma Marie

Christian træner sammen med audiologopæd Iben Christensen